

5. gyakorlat

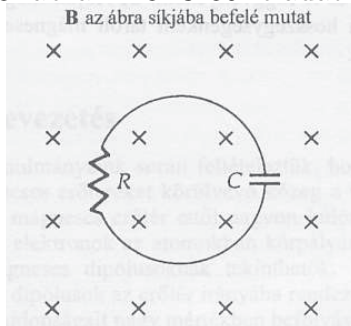
5.1. Feladat: (HN 32B-3) Egy R ellenállású, r sugarú kör alakú huzalhurok a B homogén mágneses erőter irányára merőleges felületen fekszik. A hurkot gyorsan, t idő alatt 180° -kal átfordítjuk. Számítsuk ki, hogy mekkora átlagos ε feszültség indukálódott ezalatt a hurokban és mekkora töltés haladt át ezalatt a vezető hurkon.

5.2. Feladat: (HN 32A-25) Egy 10 V-os telepet 5Ω -os ellenállással és 10 H induktivitású tekercsel kötünk sorba, és megvárjuk, amíg az áramerősség állandósul. Számítsuk ki ekkor a) a telep által leadott teljesítményt; b) az ellenállás által disszipált teljesítményt; c) a tekercsben disszipált teljesítményt; d) a tekercs mágneses erőterében tárolt energiát.

5.3. Feladat: (HN 32C-33) Egy 30 cm átmérőjű 2Ω ellenállású vezető karika asztal lapján fekszik, ahol a Föld mágneses terének fluxussűrűsége $48 \mu\text{T}$ és iránya 65° -os szöveget zár be a vízszintessel. Számítsuk ki, mekkora töltés halad át a karika valamely pontján, ha azt hirtelen 180° -kal átfordítjuk.

5.4. Feladat: (HN 32C-35) A 13 ábrán vázolt áramkör homogén, időben egyenletesen csökkenő fluxussűrűségű mágneses erőterben helyezkedik el. $\text{dB}/\text{dt} = -k$, ahol k pozitív állandó. Az áramkör egy a sugarú hurok, melyben egy R ellenállás és egy C kapacitású kondenzátor van (az utóbbi lemezei az ábra szerinti módon helyezkednek el). a) Mekkora a kondenzátor maximális Q töltése? b) A kondenzátor melyik lemezének nagyobb a potenciálja? c) Elemezzük, hogy milyen erők okozzák a töltések szétválását.

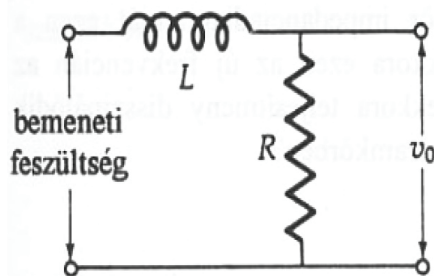
13. ábra. A 32C-35 feladathoz

5.5. Feladat: (HN 33B-4) Egy 25 cm hosszú, sűrűn tekercselt, 600 menetű szolenoidon 30 mA erősségű áram folyik it. Számítsuk ki H és B nagyságát a szolenoid középpontjában (a) ha a szolenoid légmagos és (b) ha a szolenoid magja 45 Permalloyból készült, melynek szuszceptibilitása a maximális telítési értéknek háromnegyede.

5.6. Feladat: (HN 33B-8) Egy 50 cm kerületű toroid tekercs 1000 menetű és rajta 200 mA erősségű áram halad it. A vasmag olyan anyagból készült, amelynek telítési szuszceptibilitása 3000. (a) Számítsuk ki a B mágneses indukcióvektort a magban, ha anyaga 85%-ig telítődött. (b) Számítsuk ki a H mágneses térerősséget a tekercs belsejében. (c) Számítsuk ki B azon részét, amely csak tekercsben folyó áramtól ered.

5.7. Feladat: (HN 34C-43) Tekintsük a 14. ábrán látható áramkört. A bemenő

14. ábra. A 34C-43 feladathoz

feszültség időben (nem szükségszerűen szinuszosan) változik. Mutassuk meg, hogy a v_{ki} kimenő feszültség közelítőleg arányos a bemenő feszültség idő szerinti integráljával, ha az R ellenállás az induktív reaktanciánál sokkal kisebb (mindazon frekvenciák esetében, amelyek a bemenő jelben jelen vannak).

Házi feladat (gyakorlásra):

32/ 1, 7, 8, 15, 17, 18, 23, 40, 45, 46

33/ 9

34/ 11, 12, 29, 49